

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشکده علوم انسانی و اجتماعی
گروه اقتصاد

پایان نامه

برای دریافت درجه کارشناسی ارشد در رشته توسعه اقتصادی و برنامه ریزی

عنوان

بررسی تأثیر نابرابری درآمد بر جرم (قتل عمد و سرقت) در استان های کشور

استادان راهنما

دکتر محمد باقر بهشتی

دکتر فیروز فلاحی

استاد مشاور

دکتر حسین اصغرپور

پژوهشگر

پریسا زیلانی اقدام

بهمن ۸۹

تقدیم به پدر و مادر مهربان و همسر عزیزم

تقدیر و تشکر

با حمد و سپاس بیکران به خداوند، که به من توفیق عنایت فرمود تا در زیر سایه‌ی الطافش در این راه گام بردارم و از ظلمت و گمراهی نجات یابم. امروز که به لطف او و یاری شما اساتید فرهیخته نائل به اخذ درجه کارشناسی ارشد می‌گردم، بر خود واجب می‌دانم که از تمام کسانی که در این راه مرا یاری کرده‌اند، سپاس و قدردانی نمایم.

در ابتدا از اساتید بزرگوار جناب آقای دکتر بهشتی و جناب آقای دکتر فلاحی که با راهنمایی‌های ارزنده‌شان، هدایتگر ذهن و رهگشای راهم بودند، تشکر و قدردانی می‌نمایم. همچنین از استاد ارجمند جناب آقای دکتر اصغرپور که با نظرات سازنده‌شان روشنگر قدمهایم بودند و استاد محترم آقای دکتر محمدزاده که به ارزیابی این تحقیق پرداختند، سپاسگزاری می‌نمایم.

از خانواده عزیزم که همواره مورد لطف و محبتشان بودم و از همسرم که با لطف در طی این مسیر همراهیم نمود، نهایت تشکر را دارم.

نام خانوادگی: ژیلانی اقدم	نام: پریسا
عنوان: تأثیر نابرابری درآمد بر جرم (قتل عمد و سرقت) در استان‌های کشور	
استادان راهنما: دکتر محمد باقر بهشتی دکتر فیروز فلاحی استاد مشاور: دکتر حسین اصغرپور	
مقطع: کارشناسی ارشد رشته: علوم اقتصادی گرایش: توسعه اقتصادی و برنامه ریزی دانشگاه: تبریز دانشکده: علوم انسانی و اجتماعی تاریخ فارغ التحصیلی: بهمن ۸۹ تعداد صفحات: ۹۲	
کلمات کلیدی: نابرابری درآمدی - جرم - پانل دیتا	
<p>چکیده: وقوع جرم عوامل اقتصادی و اجتماعی متعددی دارد که نابرابری درآمد می‌تواند یکی از مهمترین علل آن باشد. البته رابطه بین نابرابری درآمد و جرم یک رابطه مطلق نمی‌باشد و بسته به شرایط سیاسی، اجتماعی و فرهنگی و نیز شاخص‌های مورد استفاده جهت اندازه‌گیری نابرابری می‌تواند متفاوت باشد. بر این اساس در این مطالعه سعی شده است در قالب یک الگوی اقتصادسنجی با استفاده از داده‌های ترکیبی مقطعی - سری زمانی (پانل دیتا) تأثیر نابرابری درآمد بر جرم در ۲۸ استان کشور (۳ استان خراسان جنوبی، خراسان رضوی و خراسان شمالی در قالب استان خراسان آمده است) طی دوره‌ی ۱۳۸۰ تا ۱۳۸۵ مورد بررسی قرار گیرد.</p> <p>نتایج به دست آمده نشان می‌دهد که در دوره‌ی مورد بررسی، متغیرهای نابرابری درآمد، درآمد سرانه، صنعتی شدن و تملک سرمایه عمرانی از متغیرهای مهم و تأثیرگذار بر قتل در کشور بوده است. به طوریکه افزایش نرخ صنعتی شدن، نابرابری درآمد و تملک سرمایه عمرانی موجب افزایش قتل شده است، این در حالی است که افزایش درآمد سرانه میزان قتل را در کشور کاهش داده است. همچنین نتایج بررسی تأثیر نابرابری درآمد بر سرقت حاکی از این است که افزایش نابرابری درآمد و نرخ صنعتی شدن موجب افزایش سرقت گردیده و افزایش تملک سرمایه عمرانی موجب کاهش سرقت شده است. مطابق نتایج تحقیق بهبود وضعیت توزیع درآمد، افزایش درآمد سرانه و توسعه فرهنگی همگام با توسعه صنعتی توصیه‌های سیاستی مناسب برای کاهش جرم در کشور محسوب می‌شوند.</p>	

فهرست مطالب:

۱	فصل اول: کلیات تحقیق
۱-۱	مقدمه
۲-۱	بیان مسأله
۳-۱	تحدید موضوع
۴-۱	ضرورت و اهمیت تحقیق
۵-۱	اهداف تحقیق
۶-۱	فرضیه های تحقیق
۷-۱	تعریف مفاهیم و تعریف عملیاتی متغیرهای تحقیق
۱۳	فصل دوم: مرور ادبیات تحقیق
۱-۲	مقدمه
۲-۲	پایه های نظری
۲-۲-۱	سیر اندیشه ها و نظریه ها در زمینه توزیع درآمد
۲-۲-۲	توزیع درآمد
الف	توزیع کارکردی درآمد
ب	توزیع مقداری درآمد
۲-۲-۳	رابطه نابرابری درآمد و جرم
۴-۲-۲	تأثیر سایر عوامل بر جرم
۳-۲	شاخص های توزیع درآمد
۴-۲	جرم
۵-۲	پیشینه ی تحقیق
۱-۵-۲	مطالعات صورت گرفته در خارج از کشور
۲-۵-۲	مطالعات صورت گرفته در داخل کشور
۶-۲	تفاوت این تحقیق با مطالعات قبلی صورت گرفته در کشور
۴۴	فصل سوم: روش شناسی تحقیق
۱-۳	مقدمه
۲-۳	نوع تحقیق
۳-۳	قلمرو تحقیق
۴-۳	جامعه آماری
۵-۳	روش جمع آوری داده ها
۶-۳	روش تحقیق
۷-۳	روش تخمین و روش تجزیه و تحلیل آمار و اطلاعات
۱-۷-۳	داده های ترکیبی

۴۹	مزیت استفاده از داده‌های ترکیبی نسبت به سری زمانی و مقطعی
۵۲	آزمون هاسمن برای انتخاب اثر ثابت یا اثر تصادفی
۵۳	۸-۳ معرفی مدل تحقیق
۵۵	فصل چهارم: بررسی توصیفی و برآورد مدل
۵۶	۱-۴ مقدمه
۵۷	۲-۴ بررسی توصیفی
۵۸	۱-۲-۴ بررسی نموداری
۶۱	۳-۴ آزمون اثرات گروه، اثرات ثابت و تصادفی
۶۱	۱-۳-۴ آزمون معنی‌دار بودن اثرات گروه
۶۲	۲-۳-۴ آزمون انتخاب بین اثرات ثابت و تصادفی
۶۳	۴-۴ برآورد مدل
۶۶	فصل پنجم: تجزیه و تحلیل یافته‌ها و نتیجه‌گیری و ارائه پیشنهادها
۶۷	۱-۵ مقدمه
۶۷	۲-۵ بحث و تجزیه و تحلیل یافته‌ها
۶۷	۱-۲-۵ مدل قتل عمد
۷۰	۲-۲-۵ مدل سرقت
۷۲	۳-۵ نتیجه‌گیری
۷۲	۱-۳-۵ نتیجه آزمون فرضیه‌ها
۷۲	۲-۳-۵ مروری بر خطوط کلی پژوهش
۷۴	۴-۵ توصیه‌های سیاستی
۷۴	۵-۵ پیشنهادهایی برای پژوهش‌های آتی
۷۵	پیوست‌ها
۷۶	نتایج برآورد با شاخص اتکینسون
۷۶	نتایج آزمون F
۷۸	نتایج آزمون هاسمن
۸۰	نتایج برآورد مدل
۸۲	نتایج برآورد با سایر شاخص‌های نابرابری
۸۸	منابع
۸۸	الف) منابع فارسی:
۸۹	ب) منابع انگلیسی:

فهرست جداول

- جدول ۱-۱ روند برخی جرایم طی سال های ۱۳۸۰ تا ۱۳۸۵ ۴
- جدول ۱-۲ روند شاخص جینی در استان های کشور در سال های ۱۳۸۰ تا ۱۳۸۴ ۶
- جدول ۱-۴ آمار توصیفی متغیرهای تحقیق در دوره ی ۱۳۸۰ تا ۱۳۸۵ ۵۷
- جدول ۲-۴ نتایج آزمون F ۶۲
- جدول ۳-۴ نتایج آزمون هاسمن ۶۲
- جدول ۴-۴ نتایج برآورد مدل قتل به روش اثرات تصادفی ۶۴
- جدول ۴-۵ نتایج برآورد مدل سرقت به روش اثرات ثابت ۶۵
- جدول ۱-۵ خلاصه ای از شواهد موجود در مورد رابطه ی بین نابرابری درآمد و قتل عمد ۶۹
- جدول ۲-۵ خلاصه ای از شواهد موجود در باره ی رابطه ی نابرابری درآمد و سرقت ۷۱

فهرست نمودارها

- نمودار ۱-۴: روند قتل عمد در کشور در سال های ۱۳۸۰ تا ۱۳۸۵ ۵۹
- نمودار ۲-۴: روند قتل عمد در استان تهران ۵۹
- نمودار ۳-۴: روند قتل عمد در استان اردبیل ۵۹
- نمودار ۴-۴: روند سرقت در کشور در سال های ۱۳۸۰ تا ۱۳۸۵ ۶۰
- نمودار ۵-۴: روند سرقت در استان تهران ۶۰
- نمودار ۶-۴: روند سرقت در استان ایلام ۶۱

فصل اول:

كليات تحقيق

۱-۱ مقدمه

مطالعه اجمالی تاریخ نشان می‌دهد که آدمی در هر شرایط و موقعیتی به منظور بقای موجودیت خود، در تلاش برای کسب امکانات مادی بوده است از این رو مسأله‌ی تامین معاش در معنای عام کلمه از مهم‌ترین مسائل زندگی محسوب می‌شود. در این راستا هر کسی در پی کسب سهم بیشتری از درآمد ملی است تا سطح رفاه خود را بالا ببرد.

توزیع درآمد، به تشریح چگونگی سهم افراد یک کشور از درآمد ملی می‌پردازد و درجه نابرابری موجود بین درآمد افراد کشور را توصیف می‌کند. از نقطه نظر رفاه اجتماعی هرچه توزیع درآمد برابرتر باشد، عدالت اجتماعی بیشتر خواهد بود و برعکس هرچه نابرابری درآمد بیشتر باشد عدالت اجتماعی کمتر می‌شود.

وقوع جرم عوامل اقتصادی و اجتماعی متعددی دارد که نابرابری درآمد می‌تواند یکی از مهمترین علل آن باشد. البته رابطه بین نابرابری درآمد و جرم یک رابطه مطلق نمی‌باشد و بسته به شرایط سیاسی، اجتماعی و فرهنگی و نیز شاخص‌های مورد استفاده جهت اندازه‌گیری نابرابری می‌تواند متفاوت باشد. بر این اساس در این مطالعه رابطه بین نابرابری درآمد و جرم در استان‌های کشور مورد بررسی قرار می‌گیرد و برای این منظور از شاخص‌های مختلفی (شاخص جینی، نسبت دهکها، تایل و اتکینسون) جهت اندازه‌گیری نابرابری استفاده می‌شود. با توجه به اینکه استان‌های کشور از لحاظ اقتصادی و فرهنگی و در نتیجه از نظر توزیع درآمد و سطح جرم تفاوت‌های بسیاری با هم دارند، به نظر می‌رسد این مطالعه می‌تواند به نتایج مهمی در مورد رابطه بین جرم و نابرابری درآمد دست یابد.

۱-۲ بیان مسأله

در اقتصاد بخش عمومی از دیدگاه وظایف مالی، سه وظیفه تخصیص، توزیع و تثبیت برای دولت تعریف شده است. در این میان انجام وظیفه توزیع از بقیه دشوارتر است، بنابراین، بحث در مورد عوامل مؤثر بر چگونگی شکل‌گیری توزیع درآمد مورد توجه جدی سیاستگذاران اقتصادی با گرایش‌های مختلف فکری قرار می‌گیرد و سیاست‌گذاران سعی می‌کنند با شناسایی عوامل مؤثر بر توزیع درآمد سیاست‌هایی را اتخاذ کنند که بیشترین تأثیر را در کاهش نابرابری درآمد داشته باشد. زیرا نابرابری درآمد یا آنچه به عنوان اختلاف طبقاتی در جامعه مطرح می‌شود، بر تابع رفاه اجتماعی تأثیر زیادی دارد.

از طرف دیگر، بزهکاری یک پدیده بسیار پیچیده اجتماعی است که در محیط‌های اجتماعی مختلف به اشکال متفاوتی دیده می‌شود. هیچ جامعه‌ای نمی‌تواند ادعا کند که در آن جرم وجود ندارد و اعمال مجرمانه صورت نمی‌گیرد.

تعریف بزه و رفتار بزهکارانه در هر جامعه‌ای توسط قوانین حقوقی و هنجارهای اجتماعی آن مشخص می‌شود. اگرچه در بیشتر جوامع، بزه به عنوان رفتار قابل تنبیه از طرف قانون تعریف شده است، اما صرفاً در تبیین آن، مفهوم حقوقی مسأله کافی نیست. از طرف دیگر عوامل اقتصادی عامل تأثیرگذار ساختارهای اجتماعی بوده و تأثیر قابل توجهی بر روی فعالیت‌های فردی از جمله ارتکاب جرم دارد.

در جرم عوامل اجتماعی، اقتصادی و روانی متعددی دخالت دارد. یکی از مهم‌ترین مسائل اقتصادی توزیع متعادل امکانات و ظرفیت‌های اقتصادی بین افراد و به عبارت دیگر توزیع مجدد درآمد می‌باشد. نابرابری درآمد به علت ایجاد شکاف بین فقیر و غنی یکی از مهم‌ترین عوامل اقتصادی تأثیرگذار بر جرم می‌باشد. به طوری که استدلال می‌شود با بدتر شدن توزیع درآمد و افزایش

نابرابری درآمد، انگیزه ارتکاب جرم در جامعه زیاد می‌شود. (حسینی نژاد: ۱۳۸۴، ص ۷۲، صادقی و همکاران: ۱۳۸۴، ص ۸۷، Cho:2008,P33)

لازم به ذکر است دو گروه عمده جرم و جنایت وجود دارد جرایم مالی و جرایم انسانی. جرایم انسانی که موجب آسیب انسانی می‌شود مثل قتل، تجاوز و غیره. جرایم مالی که در خفا و فقط با انگیزه مادی انجام می‌شود مثل سرقت اتومبیل، سرقت منزل و غیره

بررسی روند میزان جرم و جنایت در کشور احتمالاً تا حدود زیادی می‌تواند نشانگر اهمیت تلاش برای کاهش جرم و جنایت باشد، از این رو به اختصار روند برخی جرایم مورد بررسی قرار می‌گیرد. در اینجا ذکر این نکته مهم است که آمارهای موجود، میزان واقعی جرم را کمتر از واقع برآورد می‌کند چرا که تنها بر اساس پرونده‌های تشکیل شده در کشور پایه گذاری شده است و ممکن است برخی جرایم گزارش نشوند. دوم آنکه دقیقاً به خاطر مشخص نبودن میزان واقعی جرم در کشور، با افزایش تعداد پرونده‌های جرم ممکن است اینگونه به نظر برسد که جرم و جنایت در جامعه افزایش یافته است در حالی که ممکن است این امر حاصل عملکرد بهتر نیروهای انتظامی باشد.

جدول ۱-۱ روند برخی جرایم طی سال های ۱۳۸۰ تا ۱۳۸۵

سال	قتل عمد (فقره)	سرقت (فقره)	جمعیت (میلیون نفر)	میزان قتل به ازای هر یک میلیون نفر	میزان سرقت به ازای هر یک میلیون نفر
۱۳۸۰	۱۵۷۷	۱۶۲۷۵۹	۶۵.۳	۲۴.۱۵	۲۴۹۲.۴۸
۱۳۸۱	۱۹۴۵	۱۸۵۱۶۱	۶۶.۳	۲۹.۳۴	۲۷۹۲.۷۸
۱۳۸۲	۱۸۰۳	۱۸۵۸۲۱	۶۷.۳	۲۶.۷۹	۲۷۶۱.۰۸
۱۳۸۳	۲۰۱۵	۲۰۴۲۵۲	۶۸.۳	۲۹.۵۰	۲۹۹۰.۵۱
۱۳۸۴	۳۳۵۶	۱۸۵۴۳۲	۶۹.۴	۴۸.۳۶	۲۶۷۱.۹۳
۱۳۸۵	۳۲۳۳	۱۷۹۹۶۶	۷۰.۵	۴۵.۸۶	۲۵۵۲.۷۱
میانگین نرخ رشد سالانه	٪۱۵	٪۲	٪۱.۵	٪۱۴	٪۰.۴

منبع: سالنامه آماری، مرکز آمار ایران طی سال های ۱۳۸۰ تا ۱۳۸۵

همان‌گونه که ملاحظه می‌شود در فاصله سال‌های ۱۳۸۰ تا ۱۳۸۵ میزان مطلق قتل تقریباً دو برابر شده و نرخ قتل به ازای هر یک میلیون نفر نیز حدود ۹۰ درصد افزایش یافته است. همچنین ملاحظه می‌شود نرخ افزایش سرقت در مقایسه با قتل بسیار کمتر می‌باشد، ولی باید توجه کرد میزان افزایش سرقت در این دوره بیشتر از نرخ رشد جمعیت می‌باشد و به همین دلیل میزان سرقت به ازای یک میلیون نفر افزایشی ۲/۳۵ درصدی دارد.

جدول ۱-۲ نشان دهنده ضریب جینی برای استان‌های کشور در فاصله ی سال‌های ۱۳۸۰ تا ۱۳۸۴ می‌باشد. ملاحظه می‌شود استان‌های کشور از نظر توزیع درآمد تفاوت‌های بسیاری با هم دارند به طوری که شاخص جینی در برخی استان‌ها (مثل آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی، اصفهان و ...) در دوره‌ی مذکور کاهش یافته که می‌تواند نشان دهنده‌ی بهتر شدن توزیع درآمد باشد در حالی که در برخی دیگر از استان‌ها (مثل ایلام، چهارمحال بختیاری، خراسان و ...) افزایش یافته است.

جدول ۱-۳ میزان قتل عمد را در فاصله سال‌های ۱۳۸۰ تا ۱۳۸۳ و جدول ۱-۴ میزان سرقت را در استان‌های کشور در سال‌های ۱۳۸۰ تا ۱۳۸۵ نشان می‌دهد. علت اینکه میزان قتل عمد در سال‌های ۱۳۸۴ و ۱۳۸۵ ذکر نشده است، موجود نبودن این آمار می‌باشد. همانطور که در این جداول ملاحظه می‌شود میزان این جرایم روند ثابتی را طی نکرده است و گاهی افزایش یافته و گاهی کاهش یافته است ولی آنچه مهم است این است که این روند در استان‌های مختلف بسیار متفاوت از هم می‌باشد. تفاوت‌های موجود بین استان‌های کشور از نظر توزیع درآمد و میزان جرم این سؤال اساسی را به وجود می‌آورد که چه ارتباطی بین جرم و توزیع درآمد در استان‌های کشور وجود دارد که مطالعه‌ی حاضر در صدد پاسخگویی به این سؤال می‌باشد.

جدول ۱-۲ روند شاخص جینی در استان‌های کشور در سال‌های ۱۳۸۰ تا ۱۳۸۴

۱۳۸۴	۱۳۸۳	۱۳۸۲	۱۳۸۱	۱۳۸۰		
۰.۳۹۰۹	۰.۴۱۰۱	۰.۳۹۲۷	۰.۴۳۴۸	۰.۴۵۳۶	آذربایجان شرقی	۱
۰.۴۱۱۹	۰.۴۳۳۸	۰.۳۸۰۵	۰.۴۰۰۹	۰.۴۱۴۱	آذربایجان غربی	۲
۰.۴۰۶۴	۰.۴۱۷۱	۰.۴۰۸۷	۰.۳۷۷۵	۰.۴۱۱۹	اردبیل	۳
۰.۴۲۹۲	۰.۴۴۱۶	۰.۳۹۳۲	۰.۴۱۹۲	۰.۴۵۷۶	اصفهان	۴
۰.۳۷۵۱	۰.۳۶۶۷	۰.۳۲۶۴	۰.۳۷۸۵	۰.۳۶۶۸	ایلام	۵
۰.۳۳۹۸	۰.۳۵۴۴	۰.۳۸۹۲	۰.۳۷۸۶	۰.۳۷۳۹	بوشهر	۶
۰.۳۸۱۲	۰.۳۷۹۴	۰.۳۴۶۲	۰.۳۸۶۲	۰.۴۱۸۸	تهران	۷
۰.۳۷۱۲	۰.۳۲۸۰	۰.۳۰۷۱	۰.۳۶۳۵	۰.۳۶۳۶	چهارمحال بختیاری	۸
۰.۴۴۶۷	۰.۴۴۳۷	۰.۴۳۴۷	۰.۴۵۱۹	۰.۴۳۷۶	خراسان	۹
۰.۳۴۹۲	۰.۳۴۶۶	۰.۲۸۰۹	۰.۲۸۱۸	۰.۳۲۸۱	خوزستان	۱۰
۰.۳۸۶۱	۰.۳۷۸۶	۰.۳۶۹۱	۰.۴۰۳۲	۰.۳۷۱۹	زنجان	۱۱
۰.۳۷۶۱	۰.۳۹۲۸	۰.۳۲۵۰	۰.۳۰۲۴	۰.۳۶۰۱	سمنان	۱۲
۰.۴۰۳۱	۰.۴۱۱۱	۰.۴۴۴۱	۰.۴۲۱۱	۰.۴۶۵۲	سیستان و بلوچستان	۱۳
۰.۳۸۷۰	۰.۴۰۴۵	۰.۳۲۴۷	۰.۳۸۶۳	۰.۳۷۴۶	فارس	۱۴
۰.۳۷۴۰	۰.۳۶۹۰	۰.۳۳۹۰	۰.۳۵۴۱	۰.۳۹۸۹	قزوین	۱۵
۰.۳۸۲۳	۰.۳۸۰۲	۰.۳۲۷۶	۰.۳۷۱۳	۰.۴۷۹۲	قم	۱۶
۰.۳۶۰۲	۰.۳۷۶۶	۰.۳۸۵۰	۰.۳۹۵۹	۰.۳۳۶۵	کردستان	۱۷
۰.۴۰۵۴	۰.۴۳۳۲	۰.۴۱۵۱	۰.۴۰۳۷	۰.۳۹۴۷	کرمان	۱۸
۰.۴۱۵۵	۰.۴۱۳۳	۰.۳۸۲۹	۰.۴۲۳۱	۰.۴۴۴۳	کرمانشاه	۱۹
۰.۳۶۴۸	۰.۳۶۰۵	۰.۳۷۸۵	۰.۳۴۲۴	۰.۳۹۹۹	کهگیلویه و بویر احمد	۲۰
۰.۴۳۳۷	۰.۴۴۸۵	۰.۴۴۵۹	۰.۴۵۹۵	۰.۴۷۸۷	گلستان	۲۱
۰.۴۰۶۳	۰.۳۷۰۷	۰.۴۰۵۸	۰.۳۹۴۷	۰.۴۱۵۰	گیلان	۲۲
۰.۳۷۷۹	۰.۳۲۱۴	۰.۴۵۱۲	۰.۳۷۳۳	۰.۳۸۴۸	لرستان	۲۳
۰.۴۱۳۸	۰.۴۱۸۷	۰.۳۶۹۷	۰.۳۸۵۱	۰.۴۱۰۴	مازندران	۲۴
۰.۳۹۶۱	۰.۴۵۴۷	۰.۳۷۳۵	۰.۳۵۲۰	۰.۳۹۸۷	مرکزی	۲۵
۰.۴۱۲۴	۰.۳۹۰۲	۰.۳۴۰۸	۰.۳۳۵۴	۰.۳۹۴۵	هرمزگان	۲۶
۰.۴۲۰۶	۰.۳۹۱۲	۰.۳۶۶۱	۰.۴۱۶۰	۰.۴۳۴۵	همدان	۲۷
۰.۴۲۲۱	۰.۳۲۸۴	۰.۳۳۲۲	۰.۴۲۸۰	۰.۴۱۷۰	یزد	۲۸
۰.۴۲۹۹	۰.۴۲۶۴	۰.۴۰۵۶	۰.۴۳۳۰	۰.۴۳۹۸	متوسط کشوری	

منبع: بررسی روند شاخص‌های توزیع درآمد در استان‌های کشور ۱۳۵۰-۱۳۸۴، پژوهشکده آمار

جدول ۱-۳ آمار قتل عمد در استان‌های کشور در سال‌های ۱۳۸۰ تا ۱۳۸۳ (تعداد نفر)

رتبه در کشور	۱۳۸۳	۱۳۸۲	۱۳۸۱	۱۳۸۰	استان
۱۱	۶۸	۵۰	۷۲	۴۹	آذربایجان شرقی
۱۴	۵۸	۷۴	۶۸	۶۵	آذربایجان غربی
۲۷	۶	۱۸	۴	۱۳	اردبیل
۶	۱۱۴	۶۳	۹۶	۷۲	اصفهان
۱۲	۶۵	۵۱	۲۷	۱۳	ایلام
۱۹	۳۲	۳۵	۳۱	۳۱	بوشهر
۱	۳۰۶	۳۱۱	۲۴۳	۲۳۱	تهران
۲۸	۴	۱۷	۳۴	۱۰	چهار محال و بختیاری
۵	۱۱۶	۱۴۵	۱۵۵	۱۵۴	خراسان
۷	۱۱۳	۷۹	۱۳۳	۹۵	خوزستان
۲۵	۱۱	۱۰	۹	۱۳	زنجان
۲۴	۱۲	۱۳	۲۴	۲۱	سمنان
۴	۱۳۱	۱۲۲	۱۹۷	۱۲۹	سیستان و بلوچستان
۲	۲۴۸	۱۸۵	۱۷۷	۱۳۵	فارس
۲۱	۲۳	۱۵	۱۱	۱۲	قزوین
۲۲	۱۹	۲۰	۲۷	۳۱	قم
۱۶	۴۶	۳۴	۳۲	۳۰	کردستان
۸	۱۰۴	۱۰۳	۹۶	۱۰۳	کرمان
۹	۸۵	۹۴	۹۹	۷۳	کرمانشاه
۲۶	۹	۱۸	۱۱	۱۰	کهگیلویه و بویراحمد
۲۰	۳۱	۳۸	۳۱	۱۹	گلستان
۱۷	۳۶	۶۳	۲۵	۴۵	گیلان
۱۰	۷۳	۶۷	۶۶	۶۰	لرستان
۳	۱۳۹	۳۸	۱۲۳	۳۰	مازندران
۱۸	۳۵	۲۰	۵۶	۲۳	مرکزی
۱۳	۶۴	۷۳	۵۲	۵۹	هرمزگان
۱۵	۵۱	۳۷	۳۰	۴۰	همدان
۲۳	۱۶	۱۰	۱۶	۱۱	یزد
	۲۰۱۵	۱۸۰۳	۱۹۴۵	۱۵۷۷	جمع

منبع: سالنامه آماری، مرکز آمار ایران سال‌های ۱۳۸۰ تا ۱۳۸۳
 * برای سال‌های ۱۳۸۴ و ۱۳۸۵ آمار قتل عمد ارائه نشده است.

جدول ۱-۴ روند سرقت در استان‌های کشور در فاصله سال‌های ۱۳۸۰ تا ۱۳۸۵ (تعداد کل سرقت)

رتبه در کشور	۱۳۸۵	۱۳۸۴	۱۳۸۳	۱۳۸۲	۱۳۸۱	۱۳۸۰	
۹	۴۳۹	۳۱۱۶	۳۳۱۶	۳۸۶۱	۳۷۸۰	۴۰۶۸	آذربایجان شرقی
۱۱	۳۶۴	۳۶۳۶	۲۵۴۱	۳۵۸۶	۴۱۴۱	۳۸۸۸	آذربایجان غربی
۲۲	۱۲۲	۸۹۱	۱۳۰۷	۱۴۴۴	۱۰۴۵	۸۶۲	اردبیل
۳	۱۴۱۹	۱۵۴۰۵	۱۶۵۹۴	۷۰۵۷	۱۷۴۸۴	۱۴۵۹۵	اصفهان
۲۷	۵۴	۷۸۲	۷۴۲	۷۸۶	۴۹۰	۵۰۲	ایلام
۲۴	۸۰	۹۹۶	۱۰۴۰	۹۸۰	۱۰۴۷	۱۰۳۸	بوشهر
۱	۷۸۸۹	۸۱۰۶۶	۹۹۶۲۰	۹۴۰۰۸	۵۷۴۸۸	۵۵۷۱۷	تهران
۲۸	۵۱	۹۵۳	۸۵۴	۹۸۳	۱۰۷۲	۹۷۲	چهارمحال و بختیاری
۲	۱۶۹۶	۱۹۲۱۰	۲۳۱۰۷	۱۸۷۹۶	۱۷۷۷۰	۱۴۴۳۴	خراسان
۵	۶۶۴	۵۶۶۶	۶۰۵۴	۵۱۴۳	۷۵۷۸	۵۵۵۵	خوزستان
۲۶	۷۱	۱۰۱۶	۱۰۶۱	۵۷۸	۹۹۰	۱۵۶۶	زنجان
۲۱	۱۳۶	۲۳۰۲	۲۰۴۶	۲۰۴۹	۲۲۴۵	۲۲۷۱	سمنان
۱۷	۲۰۵	۲۶۴۳	۲۶۶۲	۲۹۵۳	۳۳۲۳	۲۰۰۶	سیستان و بلوچستان
۴	۸۲۵	۹۳۱۲	۹۱۴۸	۸۳۲۶	۹۳۹۵	۱۱۰۷۳	فارس
۱۶	۲۲۹	۲۳۹۳	۱۹۷۱	۱۲۲۸	۲۶۶۸	۳۱۵۹	قزوین
۸	۴۷۵	۴۰۰۸	۳۴۴۵	۳۷۶۰	۳۱۶۵	۳۳۶۳	قم
۲۰	۱۵۴	۱۳۸۱	۱۳۷۱	۱۱۰۳	۱۰۱۵	۱۳۳۶	کردستان
۶	۵۲۸	۴۴۹۶	۴۲۴۰	۵۲۶۲	۶۱۹۶	۹۸۵۲	کرمان
۷	۴۸۱	۲۲۷۵	۲۰۹۸	۳۱۷۳	۲۳۷۸	۲۲۹۴	کرمانشاه
۲۵	۷۳	۹۷۲	۱۰۵۰	۶۷۰	۷۰۸	۸۳۸	کهگیلویه و بویراحمد
۱۸	۱۷۰	۱۵۶۱	۲۳۲۱	۲۵۳۲	۲۰۶۵	۱۳۶۲	گلستان
۱۹	۱۶۵	۳۷۳۰	۲۵۲۶	۲۰۸۳	۲۴۹۲	۳۱۲۳	گیلان
۱۵	۲۵۵	۱۱۴۴	۹۶۲	۱۲۷۸	۱۳۷۳	۱۹۱۲	لرستان
۱۰	۴۱۹	۴۳۱۳	۳۳۷۶	۳۶۶۸	۳۳۹۵	۴۳۸۸	مازندران
۱۲	۳۰۸	۲۷۵۲	۲۳۶۰	۳۶۵۹	۳۰۹۸	۴۰۸۵	مرکزی
۱۳	۲۹۹	۳۵۴۷	۲۹۴۶	۳۰۶۷	۳۷۰۸	۳۰۳۰	هرمزگان
۱۴	۲۶۸	۳۲۹۷	۳۲۲۵	۲۸۷۶	۲۴۳۲	۳۰۶۶	همدان
۲۳	۱۱۶	۲۵۶۹	۲۲۶۹	۱۹۱۲	۲۰۳۴	۲۴۰۴	یزد
	۱۷۹۵۵	۱۸۵۴۳۲	۲۰۴۲۵۲	۱۸۵۸۲۱	۱۶۴۵۷۵	۱۶۲۷۵۹	جمع

منبع: سالنامه آماری مرکز آمار ایران، سال‌های ۱۳۸۰ تا ۱۳۸۵

هزینه‌هایی غیرمستقیم مثل کاهش قیمت منازل در مناطق جرم خیز، کاهش

سرمایه گذاری به خاطر افزایش ریسک و ...

- تاثیر بر سایر بازارها از جمله بازار کار
- از دست دادن یا از بین رفتن اموال یا افراد
- تاثیر بر کیفیت زندگی خانوارها
- هزینه‌هایی که سیستم‌های نگهداری از مجرمان متحمل می‌شوند
- و ...

برای این منظور شناسایی عوامل تأثیرگذار بر جرم و چگونگی ارتباط این متغیرها با جرم می‌تواند مسئولین کشور را در تحقق اهداف خود یاری نماید. با توجه به اینکه عوامل اقتصادی عامل اساسی برای تمام ساختارهای اجتماعی بوده و تأثیرات قابل توجهی نیز بر روی فعالیت‌های فردی از جمله وقوع جرم دارد بررسی چگونگی ارتباط بین توزیع درآمد به عنوان یکی از متغیرهای مهم اقتصادی با جرم در سطح استان‌های کشور ضرورت دارد تا بتوان از نتایج به دست آمده برای سیاستگذاری مناسبی برای کنترل جرم استفاده کرد.

۱-۵ اهداف تحقیق

تحقیق حاضر در صدد است تا از طریق جمع آوری و بررسی آمار موجود به تعیین رابطه بین نابرابری درآمد و سطح جرم در استان‌های کشور بپردازد. بر این اساس اهدافی به شرح ذیل مطرح میگردد:

- (۱) بررسی تأثیر نابرابری درآمد بر جرم
- (۲) مقایسه تأثیر نابرابری درآمد بر سرقت و قتل

(۳) بررسی این نکته که نابرابری درآمد بر قتل تاثیر بیشتری دارد یا بر سرقت.

۶-۱ فرضیه های تحقیق

فرضیه‌های تحقیق عبارتند از:

- (۱) کاهش نابرابری درآمد موجب کاهش قتل می‌شود.
- (۲) کاهش نابرابری درآمد موجب کاهش سرقت می‌شود.
- (۳) کاهش نابرابری درآمد سرقت را بیشتر از قتل کاهش می‌دهد.

۷-۱ تعریف مفاهیم و تعریف عملیاتی متغیرهای تحقیق

توزیع درآمد: توزیع در لغت به معنی پراکنده کردن، بخش کردن و قسمت کردن چیزی میان مردم است.

توزیع درآمد دو جنبه دارد: یکی توزیع اولیه درآمد و دیگری توزیع مجدد درآمد منظور از توزیع اولیه، توزیع درآمد بین عوامل تولید (کار، سرمایه، زمین و مدیریت) است. منظور از توزیع مجدد، دخالت دولت در توزیع اولیه از طریق سیاست‌های مالی و پولی است. می‌توان گفت توزیع درآمد به چگونگی توزیع امکانات و ظرفیت‌های اقتصادی بین افراد جامعه می‌پردازد.

ضریب جینی: یکی از شاخص‌های سنجش نابرابری درآمد، ضریب جینی می‌باشد. ضریب جینی عددی است بین صفر و یک (یا صفر و صد درصد) که در آن صفر به معنای توزیع کاملاً برابر درآمد یا ثروت و یک به معنای نابرابری مطلق درآمد می‌باشد (راغفر، ۱۳۸۷، ص ۱۱).

شاخص جینی: اگر ضریب جینی در ۱۰۰ ضرب شود، شاخص جینی به دست می‌آید که همان مفهوم ضریب جینی را دارد.